

Bzenec Opojný

— o sborovém výletu [3]

Člověk má v srdci mnoho plánů...

— M. T. Zikmund [2]

Co Pán Bůh činí, dobré je

— rozhovor s manžely Rumlovými [4]

Vzpomínka na Jiřího Bícu

— D. Bružová [7]

Afro-Atlanta — P. Sláma [12]

Člověk má v srdci mnoho plánů, ale úradek Hospodinův ob stojí

Kázání Martina T. Zikmunda 24.4.2005

Prísloví 19,21: “Člověk má v srdci mnoho plánů, ale úradek Hospodinův ob stojí.” ČEP

“Mnozí úmyslové jsou v srdci člověka, ale uložení Hospodinovo, toť ob stojí.” K

Ve svém plánování má věřící člověk brát zřetel na Boží úradek

Plánovat je nutné. O tom zde není sporu. Ani Kázání na hoře samo plánování nepopírá, když v něm čteme: “Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení.” To není slovo proti odpovědnému plánování, proti spoření, proti šetrnému hospodaření. To vše je možné, ale má to být založeno na důvěře v Boží pomoc. I při své odpovědné přípravě na budoucnost smíme a máme žít dnešek s Bohem. Ten pravý poklad nemá totiž člověk přece na zemi, ale v nebi. Proto může žít v přítomnosti v klidu. Pán Bůh o nás ví... budeme-li se znepokojovat, budeme-li propadat úzkostným stavům o budoucnost, čím si pomůžeme? Uval na Hospodina cestu svou, On sám všechno spraví.

Každou chvíli máme před sebou nějaké rozhodování ohledně budoucnosti. Mám změnit svou práci? Mám se přestěhovat tam nebo onam? Mám vyslat své dítě na výměnný pobyt do zahraničí? Mám se zadlužit a koupit auto? Mám podstoupit tuto nesnadnou, možná komplikovanou operaci, která by mi však mohla pomoci? To jsou otázky, které se v jistých obměnách dostávají. A mnohé jiné. I veverky instinktivně myslí na budoucnost, když si na podzim sbírají a ukrývají ořechy. Také vlaštovky včas odlétají do jižních krajín. I broučci zalézají do děr, aby se ochránili před zimou. A když zmrznou, poslušně zmrznou.

O to jde také v našem textu: uvádět své plány do souvztáznosti s Božím úradykem a odevzdat se mu. Modlit se za to, co nás čeká, za své rozhodování, za budoucnost,

za ty či ony kroky, za tu či onu cestu, odevzdat to Hospodinu, být vůči němu svobodný, nenutit Ho, aby On sám posvětil naše vlastní úmysly. Vědět, že naše plánování je jako ono poznání z 1. listu do Korintu, 13. kapitoly — jen částečné, zlomkovité, křehké. Jsme jako Pavel, když napsal: “Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však ujríme tváří v tvář.” Málokdy máme plnou jistotu, že se ve sporných záležitostech chováme úplně správně. Někdy máme před sebou jen problematické alternativy. Ta široká cesta lidského sebezprozazování se vždy nabízí jako jakási pozemská jistota. Jenže taková jistota je velmi relativní. Proto má mít vždy člověk otevřenu svou mysl pro Pána Boha, Ježíšovo slovo a pro Ducha svatého. Vcházejte těsnou branou..., píše se v evangeliu.

Boží úradek přináší doufajícím v Hospodina útěchu a naději

“Člověk má v srdci mnoho plánů, ale úradek Hospodinův ob stojí.” V tomto verši je také útěcha. Ani vlas člověku nepadne z hlavy bez vůle nebeského Otce. Nežijeme v prázdnotě času a prostoru. Boží úradek je nade vším. To neznamena, že Bůh předurčuje lidské jednání, to bychom byli jako loutky, tak tomu není. Ale nechť je jasné řečeno, že člověk nemá ve své moci zmařit Boží záměry. V tom tkví potěšení. Bůh o nás ví a má pro nás připraveno své království. A my už zlomkovitě smíme v tomto království žít nyní, a což teprve později! A tak křesťan je vlastně jakýmsi duchovním optimistou, bez ohledu na to, jakou má povahu: spoléháme-li se na Pána Boha, konec všech věcí bude dobrý, protože přijde království Boží v plnosti. To nám může dávat vnitřní upokojení — přes všechny těžkosti, starosti a úzkosti, které na nás přirozeně doléhají.

Heidelberský katechismus z r. 1563, klasický věroučný dokument reformova-

ného protestantismu, jehož autorem byli Zachariáš Ursinus a Kašpar Olevianus, na otázku dvacátou osmou “Co z toho máme, poznáváme-li Boží stvoření a jeho prozřetelnost?” odpovídá takto: “Poznáváme-li Boží stvoření a jeho prozřetelnost, máme býti ve všech protivenstvích trpěliví, ve štěstí vděční a do budoucna o svém věrném Bohu a Otci té dobré naděje, že nás od jeho lásky neodloučí žádný tvor, protože všecko tvorstvo je tak v jeho ruce, že bez jeho vůle se nemůže ani hnout, natož kam vrtnout.”

Zmínil jsem před chvílí Karafiátovy Broučky, jak poslušně zmrzli. Až nás mrazí při této formulaci. A přece je zde cosi hřejivého, jakkoli to zní protismyslně: ti broučci se sice útočnému tlaku zimy neubránili, ale věděli to, co tak nádherně vyznal apoštol Pavel v epištole Římanům: “Jsem jist, že ani smrt, ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.”

Křesťan má být vždy svobodný pro Boží vedení

To se však snadno řekne. Ono to nejde bez lidského přičinění. Křesťan by se tedy měl cvičit v pružných odpovědích na Boží volání. K tomu slouží četba Písma, nejlépe ve společenství, modlitby, bratrské porady, pastorační rozhovory. Co ode mne Pán Bůh očekává? Jak se mám zachovat v té či oné situaci? Jak žít ve svobodě víry? Pohledně třeba na naše biblické vzory. Co takhle Mojžíš? Ten v osmdesáti letech uslyšel Boží zavolání, aby se z midjánské pouště odebral zpět do Egypta, tam zbucoval lid a jednal s faraónem o jeho propuštění. Ano, snažil se z toho vyvléct, ale když poznal, že je to Boží vůle, šel. V 80 letech! A Jeremjáš byl určen k vyhlášení Boží vůle svému národu už jako nezkušený mladík. Upozornil na to Pána Boha, ale ten řekl: “Neřkej: jsem chlapec. Všude, kam tě pošlu, půjdeš, a všechno, co ti přikáži, řekneš. Neboj se jich, já budu s tebou.” Jeremjáš šel a konal, co mu Bůh uložil, přestože se nevyhnul chvílím, kdy by nejraději se vším praštil.

“Přemlouvals mě, Hospodine, a dal jsem se přemluvit. Zdolal jsi mě a přemohl. Po celé dny jsem jen pro smích, každý se mi vysmívá...” A Nehemjáš je ochoten opustit svou kariéru u perského krále, když k němu přišla delegace z Judska, vedená jeho bratrem Chananiá, která referovala o bíd-ném stavu města Jeruzaléma, a zřejmě jej prosila o pomoc.

Ti všichni si jistě představovali svou budoucnost jinak. Mojžíš snad myslel již na zasloužený odpočinek, Jeremjáš si mohl ve své mysli představovat, jak se ekonomicky osamostatní a v klidu si založí rodinu, a Nehemjáš měl už vystaráno — byl královým důvěrníkem, co víc si mohl přát? Všichni tři se mohli rozhodnout jinak. Mohli zůstat ve svých starých kolejích, na svých původních postech. Ale v nich by asi pokoj neměli. Protože Jeremjáš i ve své sebelitosti doznává, že Hospodinovo slovo je v jeho srdci jak hořící oheň a že je uzavřeno v jeho kostech. A že vlastně nemůže jinak. Kdyby zůstali na svých místech, jistě by to měli pohodlnější, ale nebyla to pro ně v jiném smyslu ještě větší trýzeň? O to jde, abychom i ve vnějším nepokoji, i v oné výhni, kterou působí Hospodinovo slovo, mohli mít ve své duši pokoj. Boží volání nám může znesnadnit naše plánování, ale přibližuje člověka Pánu Bohu. A to je cennější deviza než pozvání zdvořile odmítnout, vymezit si svůj koridor, do kterého mně nikdo — ani Pán Bůh — nebude mluvit, a pak se dlážděnou silnicí vzdalovat Boží milosti.

Každá doba je v něčem specifická. Dnešní doba — víc než kterákoli jiná v našich dějinách — otevírá před člověkem široké pole možnosti. Zvláště před mladým člověkem. Naše země je svobodná, patří k Evropské unii. Neohrožuje nás žádný nepřítel. Nabídka pro mladé lidi je veliká. A to je dobré. Ale vskutku prospěšná bude ta či ona možnost jen tehdy, když si člověk zachová svobodu víry, když především ostatním otevře svůj sluch a srdce Ježíšovu volání k následování. Teprve v této svobodě víry se lidské plánování a Hospodinův úradek setkávají, protože nad našimi plány slyšíme hlas svého Mistra a poddáváme se pokorně vůli nebeského Otce.

Co Pán Bůh činí, dobré je

Rozhovor s Ladislavem a Drahomírou Rumlovými

K manželům Rumlovým jsem se vydala s očekáváním, co zajímavého se dozvím. Oběma jim bude, dá-li Pán, příští rok osmdesát, takže jistě mají na co vzpomínat, co hodnotit. Na rozhovor s nimi jsem byla trochu zvědavá i proto, že zatím jsme se znali spíše jenom od vidění z kostela. Povídání při kávě a rybízovém koláči bylo nakonec

to i tak dobře. Bratr farář Jeschke, pozdější profesor naší fakulty, nás potom i oddával, přijel za námi až do Dobříše. Na oba hodně vzpomínám.

Vy jste se brali na Dobříši?

L.R. Manželka je z Dobříše, původem katolička, ale ještě než jsme spolu začali

něčím trochu víc než jen rozhovorem pro Hrozen. Znovu jsem si uvědomila, jak je dobré, když spolu bratři a sestry jsou, například generacemi...

Co vlastně utvářelo vaši víru, jak šel váš život?

L.R. Já pocházím z Poděbrad z evangelické rodiny — otec tam byl dlouhá léta kurátorem, tehdy tam byl farář Jeschke a katechetka Slámová. Ta dávala dětem občas i pohlavky, ale nikdo si nestěžoval, myslím, že někdy je škoda každé rány, která padne vedle. Dávala je levou rukou, protože na pravou byla ochrnutá, ale šlo jí

chodit, chodila k Martinu ve Zdi, kde tehdy kázali bohoslovci a kde se scházela mládež. My jsme tam chodili oba, ale neznali jsme se.

D.R. Já jsem začala jezdit do Prahy za prací a bydlela v Ženských domovech. Jednou jsem šla po Praze a viděla plakátek "Je vám taky smutno? Jste sami? Přijďte mezi nás!" s adresou Martina ve Zdi. To se mi moc líbilo, a tak jsem se tam šla podívat. Sedávalo se tam tehdy na sbitých prknech, bylo to krásné, pamatuji si zvláště na kázání faráře Nagyho. My jsme tam chodili oba, ale nakonec jsme se seznámili na angličtině. Ale anglicky už neumíme ani jeden.

V kterém roce jste se brali?

L. a D.R. V roce 1950. Ještě před svatbou jsem přestoupila do evangelické církve, na Dobříši mě velmi přátelsky přijali. Potom jsme se přestěhovali do Holešovic, tam jsme chodili na bohoslužby do takové dřevěné přízemní budovy, která patřila pionýrům. Hodně jsme tehdy jezdili, k jednomu rodičům i ke druhým, pořád jsme byli na cestách. Narodila se nám dcera Dana, potom syn Láďa. Pak jsem se přestěhovali na Vinohrady, tehdy jsme se tak nějak usadili, přestali tolik jezdit, aby děti měly klidný domov. Začali jsme pravidelně chodit do kostela na Vinohrady.

Kolik farářů jste tedy zažili na Vinohradech?

L. a D.R. Všechny od faráře Moravce, od roku 1956. Bratr farář Moravec u nás hodně býval, často nás navštěvoval. Naše dcera začala chodit s katolíkem, byli jsme trochu nešťastní, ale bratr farář Moravec říkal, pošlete mi ho, já si s ním popovídám. Pak říkal, že hlavní je, když věří, líbil se mu. Když se dcera vdávala, byl u toho, i když nemohl oddávat, a držel ji za ruku, bylo to pěkné. Dcera teď bydlí v Počernicích, syn v Poděbradech. Máme 5 vnoučat a snad na podzim bude první právnuče.

Jak se za ty roky sbor změnil? Co je jiné, než bylo?

D.R. Rozhodně chodí míň lidí. Když jsme třeba dříve nepřišli včas, seděli jsme nahoře až ve druhé řadě, tak byl kostel plný ještě v šedesátých letech. Také jsme chodili nahoru na kruchtu proto, abychom s dětmi nerušili. Když pak nastoupil pan farář Otřísal, nějak začalo lidí postupně ubývat. Tehdy se mi líbilo, že když byl manžel v lázních, bratr farář se na něj ptal a hned mu nechal poslat kázání, aby měl to naše, i když manžel v lázních na bohoslužby chodil. Máme hezké vzpomínky, ať jsme bydleli, kde bydleli, všude se k nám hezky chovali.

L.R. Pak nastoupil pan farář Dus, zavedl ty úterky pro starší, to jsme měli co dělat, abychom se vůbec do sborové míst-

nosti vešli. Poznali jsme třeba spisovatele Kožíka, pak režiséra Broučků, Masarykovy vnučky, praprapravnučku Komenského. Někdy bylo tak plno, že se schůzka musela konat dole v kostele. Úterky byly jednou za měsíc celopražské, jinak pro náš sbor. Těch starších postupně hodně odešlo, zemřelo. Ale zase přišli mladší, to myslím že je zase hodně zásluha farářů Slámy a Vymětala. Střední generace hodně chyběla, lidé se za komunismu báli nebo ztratili zájem.

Co obrazy v našem chrámu, už jste se s nimi smířili? Víím, bratře, že jste s nimi nesouhlasil, četla jsem i váš článek v Hroznu, když se to tehdy probíralo.

L.R. a D.R. Nesmířili.

L.R. Myslím, že krucifix do evangelického kostela nepatří, také myslíme na přikázání Neučiníš sobě rytiny, nelíbí se nám zobrazování Pána Ježíše. Ale co je zajímavé, jedné sestře se třeba nelíbil ten zadek na prvním obraze, ten mi zrovna nevádí, to je doplněk ke znázornění zlatého telete, prostopášnosti s tím spojené. Když se Mojžíš vrací, vidí to a rozbíjí desky Zákona, je zoufalý. Vadí mi hlavně ten prostřední obraz.

Jak vám víra pomáhala a pomáhá, jak zvládáte život s omezením pohyblivosti?

D.R. Díky tomu dobře. V neděli chodíme do kostela. Když někdy Láďa není delší dobu doma, přijde na půl dne Olinka Langrová nebo Růženka Soukupová a jsou tu se mnou. Já jsem dřív hodně padala, teď už jsem se trochu naučila chodit po bytě. Mně víra moc pomáhá. Sice nemůžu dobře chodit, ale zase máme jiné bohatství, máme se rádi, i s lidmi, v kostele mě neberou jako nemohoucí, máme hodné děti.

L.R. Já nevím, co přesně k tomu říct. My o tom asi nedovedeme moc mluvit, propagovat víru, ale je to pro nás samozřejmost. Co Pán Bůh činí, dobré je, kolikrát si člověk řekne, dobře že to tak dopadlo, i když původně to třeba nevypadalo.

Ptala se Jana Šarounová

Táborové historie III.

Úštěk

Tento tábor se konal v roce 1990, tedy v době, kdy už byl u nás na vikariátu pan farář Dus, který se také účastnil. Prostředí bylo v Úštěku podobné jako třeba teď ve Velké Lhotě nebo Dubénkách — dům ve vesnici s kuchyní a pokoji. Vedoucím tábora byl Jan Bíca a hru zajišťovala Zdena Novotná. Jejím motivem byly misijní cesty Pavla z Tarsu. Děti, mezi které patřila třeba Klára Krupičková nebo Tereza a Eliška Jabůrkovy, soutěžily ve skupinách, které představovaly města prvních křesťanských sborů. Takhle například vypadal s tématem Zvěstování evangelia (cesta do Antiochie): stopovačka podle pochodových značek, šifrované zprávy — místa Pavlova pobytu, nebo 5. den s tématem Ochrana v nebezpečí (ztroskotání na Maltě): noční hra — hledání cesty do tábora.

Takových etap bylo celkem šest, začínalo se vznikem církve, Saulovým pro-

následováním křesťanů, jeho obrácením, zvěstováním. Pak přišlo pronásledování a nakonec cesta na Maltu a do Říma. Celé „putování“ pak bylo zakončeno výletem, během něhož děti plnily různé úkoly a na jehož konci čekal Řím. Naštěstí je nečekal Pavlův osud. Ony směly svobodně odjet a já věřím že si s sebou odvezly krásné vzpomínky nejen na tábor, ale i na poutníka z Tarsu.

Široký důl

Tady se konal tábor o rok později v chaloupce nedaleko Litomyšle. Hru měla opět na starost Zdena Novotná a vařila tu Marta Kadlecová. Účastníků nebylo tolik, a tak se střídaly dny složené z dopoledního povídání a odpolední hry s mnoha výlety. Třeba právě do blízké Litomyšle, nebo Toulouvcových jeskyní.

Blanka Uličná

Tábory mám ráda

Rozhovor s Klárou Krupičkovou

Kláro, ty ses zúčastnila tábora v Úštěku a v Širokém Dole. Nevadilo ti, že jste nebyli pod stany, ale v podstatě “ve městě”?

Na tábor v Širokém Dole si nepamatuji. Nejsem si jistá, zda jsem tam vůbec byla. Pamatuji si na tábor v Úštěku. Ovšem vzpomínky jsou již jako útržky filmu. Bydleli jsme v budově, tehdy mi to vůbec nevadilo, ale myslím, že pod stany je to mnohem lepší. Člověk udělá dva kroky a hned je na louce, kde se dá řídit.

Tys tam byla jako vedoucí jedné ze soutěžících skupinek. Vzpomeneš si ještě, co jste hráli za hru? Líbila se ti?

Tehdy v Úštěku jsme hráli hru o misijních cestách apoštola Pavla. Naše družstvo soutěžilo jako Korint'áné a pamatují si, že jsme to totálně prohráli.

Byla jsi ale na spoustě sborových táborů. Bavily tě?

Na tábory jsem jezdila ráda. Myslím ty křesťanské. Poznala jsem i tábory od turistického oddílu, ale tam se mi nelfbilo. Necítila jsem se tam dobře kvůli přísnému táborovému řádu.

Zopakovala by sis úštěcký tábor, nebo nějaký jiný, kdybys mohla?

Ani jeden tábor bych nechtěla zopakovat. Víc by se mi líbilo jet někam jinam, hrát nové zajímavé hry a poznat další děti. Asi jsem na tábory jezdila radši jako dítě. To jsem byla bez starostí a hry jsem pořádně prožila. Na vedoucích pak přece jen leží tíha zodpovědnosti za svěření dětí. Tábory mám ráda, hlavně když je tam pořádná “hlína”.

Ptala se Blanka Uličná

Vzpomínka na bratra Jiřího Bícu

Jiří Bíca odešel a mnozí z nás mají na něho vzpomínky, které se dají těžko vymazat. Osobně jsem se s ním vlastně neznala příliš dlouho, přesto mi od začátku bylo jasné, že patří k lidem, kteří tvoří něco jako duchovní nosné zdi tohoto sboru, jež stojí na správných základech. V mysli mi utkvěla třeba chvíle, když při vypjatém jednání na staršovstvu pronesl výzvu k tiché modlitbě: pravé slovo v pravý čas. Sestra Dagmar Bružová znala bratra Jiřího mnohem déle — její vzpomínka, proslovená při pohřebním shromáždění, je toho svědectvím.

jaš

Nejen Vinohrady a Vršovice, ale desítky sborů a nepočítané jednotlivců po celé církvi vzpomíná. Zármutek nad Jiřího odchodem se mísí s velikou vděčností a radostí, že jsme ho směli poznat, třeba již od jeho konfirmačních let. Než vznikl sbor Vršovice, bývali jsme všichni pohromadě na Vinohradech a náš bratr Jan Filipi, pozdější kurátor, učival vršovické děti při nedělní škole v najaté místnosti husitské církve. Jiří tam hrával na harmonium — obětavě a již tehdy výborně. Za války se mládež setkávala v našem sboru, avšak i po rozdělení v roce 1949 přicházeli sdružení odjinud, i z Vršovic. Sál v prvním patře býval téměř nabitý. Po celou dobu schůzky se probírala Bible, někdy dvě hodiny. Pracovali jsme s Biblí, jak se tehdy říkávalo. A v této biblické práci jsou kořeny Jiřího zbožnosti.

Kromě toho ho charakterizoval v každém období jeho života pronikavý intelekt spojený s citlivým srdcem. Technické zaměření vysoké školy ho pak obohatilo nejen pro výkon povolání, ale i pro náročnou činnost dobrovolného varhanáře. Více než 40 sborů prý má dobře fungující varhany právě díky němu. My jsme tak kromě obětavé služby hymnologa Zdeňka Coufala byli obdařeni i Jiřího uměním. Doprovázel, kdykoliv to bylo potřeba, a jeho předehry zněly tak, že jsme si připadali spíše jako v Rudolfinu než v běžném evangelickém sboru.

Se svou milou manželkou Ivankou vytvořil Jiří pro tři děti domov vynikající vzájemnou soudržností, pevně zakotvený v oněch duchovních kořenech, o nichž již byla řeč. Však je to na nich dodnes zřetelně vidět. Pamatují si, jak všele k němu vůbec děti lnuly — nejen jeho dva synové a dcera. Když pak přišla vnoučátka, vznikala

výjimečná pouta mezi nimi a milovaným dědečkem.

Vzpomínám na Jiřího také ze schůzí našeho staršovstva. I tam se projevoval jeho přehled, rychlé, biblicky odůvodněné a přesné reakce, které pomáhaly přijít různým problémům “na kloub”. Jiří měl kromě toho dar, jak laskavě vyjádřit i napomenutí. Však i vinohradští faráři si ho vážili, o jeho názor stáli a jeho radu někdy vyhledávali.

Snad i proto, že měl blahodárný smysl pro humor, se v jeho společnosti cítil každý dobře. J. L. Hromádka říkával: “Smutný křesťan — žádný křesťan.” To o Jiřím platilo. Kdyby četl tyto řádky, podotkl by s typickým mladistvým úsměvem: Jen ne tolik chvály.

Vzpomínáme, cítíme smutek nad tím, že jeho místo mezi námi je prázdné, ale všechno překrývá vděčností. A jistota, že přišel do toho Domova, o jehož slávě zpívaly varhany, kdykoliv k nim usel.

Dagmar Bružová

Bzenec Opojný

V nepřerušené posloupnosti několika let se i letos konal sborový víkendový zájezd do Bzence. Většina účastníků se sjela již v pátek a strávila příjemný večer posezením u Fučíkovských, popíjejíc vodu — tak jsem to alespoň slyšel, protože s Evou jsme

dorazili až druhý den. Osobně si ale myslím, že jde jen o velmi chabý pokus zamaskovat, co se v pátek skutečně dělo...

V sobotu ráno, tedy spíše během brzkého poledne, jsme se prošli po místních vinohradech a želeli, oč jsme přišli, když

se z těch našich udělaly ty s velkým “V”. Počasí přálo, a tak se nám naskytl krásný výhled až k... No prostě daleko. Po obědě nás čekalo poutní místo Velehrad, kde jsme neodolali možnosti sestoupit do místního lapidária, umístěného v podzemí chrámu. Lidé netrpkící klaustrofóbií zde mají mož-

nost obdivovat se románským, gotickým a kdoví ještě jakým pozůstatkům původních staveb. Z Velehradu jsme zavítali i do blízkého skanzenu v Modré. Jelikož se ale blížila hodina zlatého hřebu zájezdu — posezení ve sklípku — Fučíkovští se odtrhli a jeli vše připravit. My zbylí jsme ještě po

V bzeneckém sklípku pana Bezchleba

Poutní místo Velehrad

Kostelík v Modré

Skanzen v Modré

Zřícenina hradu Cimburk

Sekvojovec obrovský v obci Chabaně

10 ■ Procházka po vinici

krátkém bloudění navštívili blízkou obec Chabaně s jejím 270 let starým a desítky metrů vysokým sekvojovcem obrovským. Čas nás však tlačil, a proto jsme se urychleně vrátili do Bzence a lačně pospíchali do sklípku pana Bezchleba. K vynikajícímu vínu není snad co dodat. K milému a chutnému pohoštění též. Tak snad jen, že se pilo a povídalo a pilo a povídalo a pilo a pilo a tak dále až do brzkých ranních hodin.

V neděli vyrazila malá skupinka odvažných na bohoslužby do Kyjova. Naštěstí jsme se všichni stěsnali do Matějova prostorného vozidla, a tak v sázce byl jen jeden řidičský průkaz. Bohoslužby v příjemné funkcionalistické budově ČCE byly velmi obcerstvující, zejména díky živému společenství. Dokonce jsme dostali i prostor v rámci ohlášek, abychom o nás něco řekli. Náročného úkolu, jak nevypadat jako skupinka pražských pijanů, se odvažně zhostila naše sestra kurátorka. Po šťastném návratu do Bzence a posledním posezení u Fučíkovských jsme nakonec smutně vyrazili ku Praze. Cesta byla chytře zvolena přes Osvětimany na Koryčany tak, abychom v krásných chřibských lesích mohli navštívit velkomoravské hradiště se základy kostela na hoře sv. Klimenta, které zde odkryli Příkryl a Nevěřil... A také R. Čechmánek. Po vysilujícím výstupu, během něhož jsme hrdě odmítli nabízející se lavičky u cesty, jsme přešli chorál "Hospodine, pomiluj ny" na tamní Gorazdově zvonici. Navzdory pokročilé odpolední hodině pak malá skupinka nejtřejších neodolala výzvě blízkého hradu Cimburk a dobyla jej svojí prohlídkou. Jde o nádherný gotický dvouvěžový hrad Bernarta z Cimburka, který v sobě nese spoustu zachovaných gotických, renesančních a dokonce i barokních prvků, zejména špalety a portály. Co tedy na konec dodat? Neváhejte a příště pojedte s námi taky!

Jiří Svoboda

Foto: Raisovi a Svobodovi

Erteplová máčka ze Slovácka

Abych ani já nezůstala pozadu za manželovými dnes již vyhlášenými recepty, dovolila bych si přidat jeden oblíbený recept ze Slovácka.

Je to jídlo chudých lidí, které moje babička vařila za války mému tatínkovi. Ačkoliv dnes již žijeme v míru a díky naší moudré vládě i v socialismu, zůstává toto jídlo oblíbené v naší rodině i nadále.

K přípravě potřebujeme brambory (raději staré), vajíčka, klobásku, mléko, olej, hl.mouku, bobkový list, tymián, ocet a sůl.

Příprava je velmi jednoduchá — k nadrobno nakrájeným a osoleným bramborům přihodíme 5 bobkových lístků a hrstičku kudrkroutu čili tymiánu (ten dodá jídlu tu specifickou vůni, jinak by to byla jen bramborová kaše). Klobásku můžeme uvařit spolu s brambory. My máme rádi jemně paprikovou, ale pamatují, že moje maminka dávala kabanos a babička zase uzené. Když jsou brambory měkké, vytáhneme bobkové listy a vodu slejeme, brambory rozšťoucháme šťouchadlem a vmícháme připravenou jíšku. Vznikne tzv. kyda čili hodně hustá bramborová kaše, kterou naředíme ohřátým mlékem tak, aby kaše stékala z vařečky. Teď už můžeme hrnec sundat z plotýnky a velice opatrně za stálého míchání přidat trochu octa (podle chuti lze okyselit i na talíři) a dosolit. Pak už jen vmícháme nakrájenou uzeninu a vejce (uvařená natvrdo) a rovněž nakrájená nadrobno. Podáváme s chlebem, nejlépe čerstvým.

Poměry surovin nedokážu odhadnout přesně, vařím vždycky hodně brambor (asi 2kg), protože erteplajda je výborná i studená, namazaná na krajíc chleba, dále asi tak 5 vajec, 4 klobásky a téměř 1l mléka

Dobrou chuť přeje
Jana Fučíková

Afro-Atlanta

Anděl z Five Points

Začalo to už na letišti. Takřka všechen personál v ohromné hale, kde se řadí do front cestující z mezinárodních letů, tvoří černoši. Vlastně pardon, aфриčtí Američané, jak se zde oficiálně říká. Rád bych ale následující řádky zakreslil do onoho pocitu zvědavosti, pohrdání, sympatií i strachu, které v nás Čechů vyvolává slovo černoch – a tak ho alespoň v tomto článku budu nadále používat. Že budou černí řidiči autobusů, portýři v hotelech, prodavačky v obchodech, jsme čekali. Teď pokorně přešlapujeme v koridoru, než nás černý důstojník přeměří pohledem, ujistí se, že “from Czech Republic, all right?” Marně se pokouší špásovat s Martou, ta se ale schovává Luce do klína.

Cestou do semináře, našeho bydliště na příštích deset měsíců, mjíme střed města, zježený mrakodrapy, i zlatou kupuli georgijského parlamentu. Projíždíme lehce zvlněnou krajinou, posetou přízemními rodinnými domky. Namísto náměstí ohromná parkoviště před obchodními domy, nevysokými řadami za obzor se táhnoucí výloh. I zde jsou tři čtvrtiny lidí černých. Muži v kšiltovkách, ženy podle poslední módy. Překvapí nás černoši na obřích reklamních billboardech. Dnes si ale říkám spíše naopak: Jak to, že jen asi z jedné poloviny?

Zřizování účtu v nejbližší bance: mramorová podlaha, decentní skleněné přepážky a čalouněná křesla. Rozpačité vstupujeme dveřmi na fotobuňku. Uvnitř akvária s kouřovými skly si k nám milosrdně přisedá úřednice v dokonalém kostýmu, jedna z kompletně černého personálu banky, a vysvětluje nám světoběžníkům, co jsou to šeky a jak fungují. Trpělivě opakuje námi nepochopené či nedoslechnuté. Marta dostává za odměnu reklamní klíčenky nebo omalovánky. To se opakuje při vyřizování všech dalších potřebných papírů.

Jině je to v metru, které z přátlantské-

ho Decatur vede do středu Atlanty. Lidé dojíždějící do práce, studenti, až na výjimky barevní, přece jen méně uhlazení než v bance. Jistoty člověku nepřidávají instrukce v každém vagónu. Začínají ujistěním, že je atlantské metro nejbezpečnější na světě, že se ale přesto cestující mají vyhýbat konfliktům. V případě ohrožení mají bez otálení přestoupit do jiného vagónu a zavolat policii. “Povzbuzení” sdělením našich bílých sousedů, že metrem v Atlantě dosud nejeleli a že na Five Points, což je něco jako pražský Můstek, si máme dát opravdu pozor, se vydáváme se na první cestu. Očima tipujeme možné zločince. Jeden z nich, hoch v bundě, s náušnicí v nose a s kapucí na hlavě, kolem nás vystupuje. Když zachytí naše vyděšené pohledy, ptá se, jestli nepotřebujeme pomoc. “Ne? Tak hezký den,” a mizí v davu stanice.

V areálu semináře, který je součástí bílého ostrůvku v této části velké Atlanty, má několik černochů na starosti údržbu, práci v kuchyni, méně administrativu. Mezi studenty jich je asi jedna desetina, mezi vyučujícími nikdo. “Tak vidíš, přece jen dělají hlavně nekvalifikované práce,” říká Lucka, když mjíme postaršího muže, který žne předzahrádku před nedalekým domkem. Později však zjišťujeme, že svým vlastním. Atlanta je totiž v celých Spojených státech ukázkovým městem pro svou černou střední třídu, jinde prý to tak idylické není. Namáhavé práce, jako je ořezávání stromů nebo sekání rozsáhlých trávníků, ale stejně provádějí skupiny Indiánů z Mexika. Většinou jen ve skupině, pro jistotu vždy zmlknou, když se člověk přiblíží — patrně jsou zde bez papírů.

Černošské a bělošské ulice nejsou nijak ostře oddělené, spíše si chvílemi člověk uvědomí převahu jedné nebo druhé rasy. Nepozná to podle novosti aut či velikosti domů, počtu amerických vlajek na zápražích nebo upravenosti předzahrádek, v ničem z toho není na první pohled mezi

černošským a bělošským domem rozdíl. Rozdíl je v atmosféře. V bílých je zaparkováno o něco více aut, ale přesto zejí prázdnotou. Případní chodci (či běžci) se pohybují po přímkách, nepostávají. V černošských je lidí mnohem více, prohánějí se tu na kolech hloučky dětí, na nároží pokuřují pánové, na verandách posedávají sousedky, ze zahrad voní barbecue a z aut a verand občas zaduní hudba.

Atlantský policista

V neděli dopoledne

“Okamžikem, kdy se do Ameriky pravidelně vrací rasová segregace (oddělení černochů a bělochů), je neděle dopoledne,” slyšel jsem před několika lety poprvé na Vinohradech, při besedě s hosty z Marylandu. Zatímco školy a úřady přísně dbají na integraci, rozchází se v neděli lidé do sborů převážně buď bílých nebo černých. Zdaleka přitom nejde jen o barvu kůže. Vyplouvá zde na povrch hluboká lidská potřeba být v intimních chvílích (a těmi bohoslužby do určité míry jistě jsou) “mezi svými”, lidmi podobného kódu, kde se radost, smutek, naděje a láska vyjadřují tak, že se k tomu

člověk může připojit. Někteří studenti semináře prý v životě v černošském kostele nebyli. Jiní tvrdí, že jako pravidelní účastníci by ani nebyli vítáni. Sbory jsou více než u nás místem setkání a péče v průběhu týdne, lidé jsou si v nich mnohem víc “na tělo” — a proto si samozřejmě vybírají. Mají zde opravdu z čeho.

Pořekadlo o segregovaném nedělním dopoledni neplatí (či platí poněkud méně) o římských katolících a letničích. Nám nejbližší presbyteriáni mají sbory bílé i černé, smíšených však málo. Tam, kde jsou pestří, jako v nedalekém Oakhurst Church, je to výsledkem dlouhodobé a cílevědomé práce celého sboru, ale také příhodného umístění poblíž atlantské Emory University. U několika sborů tohoto typu na jihu i na severu USA slyšíme podobný příběh: v šedesátých letech byli průkopníci rasové integrace, dnes jsou nepsaným útočištěm homosexuálů. A je třeba říci: bohoslužby mají v Oakhurstu strhující. My jsme ovšem z mnoha spíše praktických důvodů (nejsilnější: je to na dojití pěšky) zakotvili v hlavním decatarském presbyterním sboru. Je takřka výlučně bílý. Každou čtvrtou neděli, ba častěji, však vyrazíme “za kostel”, někam k sousedům.

“Víte, my jsme trochu hlučnější,” říká s omluvným úsměvem dáma vítající nově příchozí v “misijním baptistickém” černošském kostele, o něco větším, než je náš vinohradský, “a ne tak sofistikovaní jako presbyteriáni.” Nabídne nám dotazník, podle něhož nás potom v průběhu bohoslužeb srdečně přivítají: jako “Slámovy z České republiky ze sboru reverenda Zikmunda, vyřid'te tam bratrské pozdravy” — což tímto činíme. Následuje desetiminutové objímání s nejbližším okolím. Na své poměry slušně nedělně oblečení, jediní bílí, připadáme si přesto jako pobudové: vedle mužů v oblecích s kravatou a žen v nádherných šatech s nejroztodivněji prolamovanými a tvarovanými klobouky a kloboučky. “Táto, proč tak huláká?” křičí mi pak v průběhu bohoslužeb po asi dvaceti minutách stále nekončícího kázání do ucha Marta, když kazatel-zakladatel

Z historie vinohradského sboru XXV

Pokračování z čísla 52

1936

V únoru roku 1936 bylo jednáno o navštěvovací akci členů, kteří se sboru odcizili, a také o večerních nedělních bohoslužbách a malé účasti na nich. V dubnu projednávalo staršovstvo návrh synodní rady na zřízení místa diakona pro práci v nemocnicích, porodnicích a věznicích. Staršovstvo souhlasilo s tím, že by polovinu nákladu na toto místo nesla synodní rada a polovinu pražské sbory. V červnu oznámil vikář Bič, že odchází do Domažlic. Byl pověřen k jednání s bratrem Hroudou, zda by nemohl nastoupit na místo vinohradského vikáře, a současně také pověřen, aby vyhledal byt. Jako možnost byl navržen podnámem pokoje v bytě bratra Junga. Na podzim, v říjnu, se jednáno o životě sboru. Navštěvovací akce byla vyhodnocena jako úspěšná a bylo doporučeno v ní pokračovat. Hovořilo se také o věstníku, jeho obsahu a o misijní práci tiskem. Na počátku listopadu byl bratr Hrouda zvolen na místo vikáře za stejných podmínek jako bratr Bič.

□ Z jednání staršovstva

Staršovstvo na své pravidelné schůzi 12.5. mimo jiné:

- vedlo rozhovor se sestrou Martou Zemančovou a na doporučení katechetické komise ji přijalo pro katechetickou práci v našem sboru v příštím školním roce;
- svolalo na neděli 19. 6. již dříve avizované dodatečné výroční sborové shromáždění za účelem předložení hospodářské a revizní zprávy a účetní závěrky za rok 2004;
- schválilo rozšíření pracovního úvazku sborové sestry na plný od 1. 9. 2005;

1937

V lednu se jednáno o evangelizačním programu a bylo rozhodnuto o vydání série přednášek. Do sboru byl v počátku tohoto roku pořízen nákladem 1 000 Kč psací stroj. V únoru se jednáno o tom, že by program sborového života měl být zaměřen na děti a na mládež. V tomto roce se vyskytla naděje na vysílání bohoslužeb rozhlasem. Staršovstvo navrhlo vysílat první bohoslužby z Vinohrad. 7. září žádá bratr Hrouda o uvolnění z místa vikáře bez výpovědi, neboť byl zvolen na vikářské místo v Merklíně. Této žádosti bylo vyhověno a za nového vikáře byl zvolen bratr Bohatec z Pardubic. V říjnu se konaly volby poloviny staršovstva. V souvislosti s tím rezignoval bratr Řepa na místo správce domu a za něj byl zvolen bratr Kejř. Místokurátorem byl po této volbě zvolen bratr Růžička.

Podle zápisů br. V. Chadima zpracoval meh

sboru v jedné osobě začne z naléhavě znějící řeči plynule přecházet do zpěvu. V průběhu kázání mu lidé nahlas přizvukují ("to jo," "jasně," "amén") a když se dramaticky odmlčí, povzbuzují ho výkřiky ("no tak jedem!!!", "řekni to!!!"). Poté, co se kazatelův hlas začne rozhoupávat do blues, projedou klávesami dvě pianistky. Důležitá věta z kázání se vrací jako refrén a probuzený bubeník ji doprovází sprchou na bicí. Když se pak strhne všeobecný zpěv, vypadá pěvecký sbor, sedící v čele kostela ve fialových ministrantských komžích, jako postavy ze Zmatlíkové ilustraci Roaka Bredforda. S drobnými obměnami jsme takto živou hudbu, bicí, kázání a hlasité odpovědi sboru zažili ve všech černošských sborech, v obřích shromažďovnách i v malinkém dřevěném kostelíku, přestavěném zřejmě z rodinného domku.

M.L.K.

Přestože jsou sbory a kostely jakousi konzervou přirozené segregace, jsou současně místem, odkud vyrostl zápas proti rasismu a útlaku černocho. Atlanta je rodištěm Martina Luthera Kinga (1929-1968). Zde vyrůstal, zde také později působil jako pomocný kazatel ve sboru svého otce, když měl plné ruce práce s organizováním boje za práva černocho. V roce našeho Pražského jara byl zastřelen a je v Atlantě pochován. O jeho životě vyšla u nás v roce 1976 skvělá kniha jeho ženy Coretty Scott Kingové, nazvaná Můj život s Martinem Lutherem Kingem. Od té doby se dr. King, jak ho zde nazývají, stal součástí amerického dějinného kánonu. Každé třetí lednové pondělí připomíná jeho památku den M.L.K., v Atlantě i na jiných místech jsou jeho jménem i jménem dalších vůdců hnutí za lidská práva, vesměs farářů, nazvány ulice. Citují ho republikáni i demokraté. Jeho blízký spolupracovník, kdysi rovněž kazatel Andy Young, byl za prezidenta Cartera velvyslancem USA v OSN a později byl zvolen starostou Atlanty. Z ebenezerského baptistického kostela, kde kázával otec i syn Kingovi, je dnes muzeum. Je součástí velkoryse pojaté-

ho komplexu několika budov, k nimž vedle dvou nových expozic (jedna je vybudovaná z federálních peněz, jedna z peněz nadace, v níž důležitou roli stále hraje Coretta Scott Kingová) patří také jeho rodný dům. O kus dál stojí nová odvážná budova ebenezerského sboru. Stavitelé se prý snažili uplatnit v něm prvky africké architektury. Byli jsme v něm na velkopátečních bohoslužbách. S lehkými obavami jsem čekal, zda to nebude ve znamení kultu jeho osobnosti. Farář King ale může být na svůj sbor po více než čtvrtstoletí hrdý: o něm samotném tam nepadlo ani slovo.

Diskutuje se o dějinné roli křesťanství. Zdá se mi, že málokde je jeho kladná role vidět tak jasně jako v případě černocho v USA. V 18. a 19. stol. se k nim dostala víra, a to i navzdory strašným podmínkám otroctví, posvěcovaného nejednou bibličky. Dostala se do srdcí mužů a žen, kteří pochopili, že i oni jsou děti Boží. V šedesátých letech se zdálo, že by zde mohla být reálná alternativa: islám. Syn metodistického kazatele Malcolm Little přijal islám a příjmení X (připomínka jména, které jeho africkému předkovi vzali otrokáři). Stal se ohnivým misionářem a vůdcem. Jeho verze boje za spravedlnost se násilí nezříkala. "Po staletích útlaku na něj máme právo!" tvrdil. Kdyby černí Američané svou zkušenost otroctví ve velkém spojili s geopolitickou ukrivděností soudobého islámu, byla by dnes Amerika rozdělená mnohem hůře. To, že při všem rozdělení jsou zde příběhy, písně, modlitby i naděje, které mají černí i bílí společné, je tmelem společnosti. "Takže," slyším ho z mauzolea či odkud, "přece jen opium lidstva?" Z bezpečí detailů toho, co zde vidím v neděli i v průběhu týdne, je zřejmé, že víra je pro zdejší černé křesťany radostí, zdrojem sebeucty a morální orientace. V jejím důsledku jsou svobodnější. Svobodnější jsou i běloši, osvobození od svého strachu, předsudků i představ, jak jediné se věci správně mají dělat. Tak jaképak opium?

Petr Sláma

Decatur v Georgii, 11. května 2005

□ Sborové akce v červnu

Čtvrtek	2.6.	19.00	skotská liturgie s vysluhováním VP v Korunní 60
Neděle	5.6.		sborový zájezd do Liberce a Frýdlantu
Pondělí	6.6.	16.30	schůzka křesťanské služby
Pondělí	6.6.	19.00	schůzka hospodářské komise
Úterý	7.6.	14.30	koncert R. Kvapila — zejména pro starší věkem
Úterý	7.6.	20.00	zpívání s T. Najbrtem
Čtvrtek	9.6.	19.00	schůze staršovstva
Úterý	14.6.	20.00	zpívání s T. Najbrtem
Neděle	19.6.	9.30	výroční sborové shromáždění
Středa	22.6.	10.00	divadelko pro děti — Buchty a loutky: O třech prasátkách
Neděle	26.6.	9.30	VP, památka Mistra Jana Husa

Biblické hodiny se konají každou středu od 19.00 hodin.

Mládež se schází vždy v pondělí v 18.30 hodin.

Třicátníci dne 16.6. odpadají.

Dne 5.6. poslouží kázáním bratr farář Jaromír Dus, ostatní bohoslužby Martin T. Zikmund.

Ve dnech 17.6.-19.6. se v naší modlitebně uskuteční Setkání křesťanů 2005, nedělní bohoslužba bude vícejazýčná.

□ Provoz farní kanceláře

Úřední hodiny sborové sestry:

pondělí	8.00 — 12.00
úterý	8.00 — 12.00
středa	12.30 — 15.00
čtvrtek	8.00 — 12.00

Pastorační hodiny faráře:

pondělí	9.00 — 11.30
středa	9.00 — 11.30
čtvrtek	18.00 — 19.00
pátek	volný den faráře

Tel. do kanceláře: 224 253 550, mobil: 775 243 550

Hrozen vinohradského evangelického sboru

Vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 18. každého měsíce. Redakční kruh tvoří **Matěj Cháb** (*chab@idealtour.cz*), **Miloš Lešikar**, **Petr Sláma** (*slama@etf.cuni.cz*), **Jana Šarounová** (*sarounova@quick.cz*) a **Blanka Uličná**. Tiskovou verzi připravuje **Tomáš Osladil**, internetovou **Jan Šaroun** (*saroun@quick.cz*). Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy pošlete na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**